

אשדות

עלון אשדות יעקב איחוד

נשף המסכות / יואב גינאי

בימים כאלה השלוה קצת העכירה
הכוכב הבא הוא וירוס ערס עם שם של בירה
אז הסירו דאגה, אל תסתגרו בחדר
שימו מסכה וכבר הכל יהיה בסדר.

מסכה היא אביזר חובה לכל אירעו
אוברדרפט בבנק, פקקים, מיגרנה או שימוע
מול החדשות שמגרדים את האוזניים
שימו מסכה שתכסה את העיניים.

כשאתם בדאון, מעוצבים, בלי מצב רוח
מסכה על הפרצוף היא אחלה של ביטוח
מול ההכפשות, הטוקבקים, הפרוצדורה
מול קללות וספינים, שיימינג וקריקטורה.

ואם תחשבו על זה תראו שזו אובססיה
עוד מימי אחשוורוש ופסטיבל ונציה
ממלחמת המפרץ הראשונה צפונה
סארס, שפעת העופות ועד זאת הקורונה.

אז שימו מסכה ותסתכלו בלבב פנימה
בלי לחשוב איך תראו לאלה מקדימה
תהיו קצת אלמונים בלי אינסטוש או טוויטר
תשמרו והשמרו – תהיו קצת בייביסיטר.

ובנשף מסכות היו מסמר העסק
תדפקו מופע עד שתפול להם הלסת
תתחפשו לעצמכם – אין עוד אלטרנטיבה
תהיו פשוט אתם כי כל השאר תפוסים כבר.

עלון מס' 1543 – 13/3/20

פתיח

שלא כמו בשנים עברו, ימי פורים מתרגשים עלינו בעיצומו של משבר הקורונה. משבר שמתעצם מיום ליום, ולא רואים כרגע את סופו. לאור המצב המיוחד, נחוג פורים של ילדי אשדות מחוץ לחדר האוכל, למזלנו במזג אוויר מצויין, כך שאוירת פורים נשמרה והמסורת לא נקטעה.

ארכיון אשדות מעלה מעת לעת סרטונים מן העבר הרחוק יותר או פחות, שמעבר למימד הנוסטלגי, מלמדים כיצד התנהלנו בימי משבר בתקופות אחרות. פורים 1991 היה לטעמי המוצלח ביותר בתולדותיה של אשדות. תחת הרושם של "מלחמת המפרץ" על סמליה היחודיים: חדרים אטומים, מסכות אבי"כ, אזעקות ושתיית המים, הפיק שושו ארוע אשדותי בלתי נשכח. כל קבוצה, והיו חמש או שש כאלה, התהדרה בתחופשת ייחודית ומושקעת שנבחרה בקפידה, משחקים מטריפי-דעת תחת הכותרת "דה אולימפיק גיימס עוף בגדאד", והופעות משלהבות כמותן לא ידעה אשדות וגם לא תדע. היינו אז צעירים יפים ונמרצים, הקיבוץ היה קיבוץ, וכל רעיון 'משוגע' מבית מדרשו של שושו, התקבל במצהלות.

אז גם פורים השתא נופל עלינו בעיצומו של משבר, כמעט כמו פורים 91; אלא שאז לא היו את הגבלות שישנן היום. בואו נקווה שהימים הבאים יסמלו את תחילת סופו של אחד המשברים החמורים שידע העולם בשנים האחרונות, ונשמח עד-לא-ידע.

סוף שבוע נעים ובשורות טובות!

אבנרון

שרה הראל ז"ל

נולדה - 11 למאי 1932 – ה' אייר, תרצ"ב
נפטרה - 27 פברואר 2020 - ב' אדר, תש"ף

בן דודה של שרה, רחמים, שלימים יהיה בעלה, טיפל בה ועזר בגידולה מאז פטירת אמה. באותם ימים היה רחמים פעיל במחתרת של יהודי עירק, אשר סייעה ליהודים לעלות ארצה. רבים רצו את ידה של שרה היפה אך רחמים זכה בה והם נישאו בעירק ב-1950. כשנה לאחר הנישואין עלה הזוג הצעיר לארץ במבצע "עזרא ונחמיה", שרה כבר הייתה בהריון.

בשדה התעופה כיוון אותם שליח מהתנועה לאשדות יעקב וכך באוגוסט חם ולוהט הגיעו שרה ורחמים לקיבוצנו. קבלת הפנים הייתה מרגשת ובעוד שבאותם ימים רבים מהעולים שוכנו במעברות, המשפחה הצעירה זכתה לחדר. שרה שעדיין לא ידעה עברית סיפרה לאחר מכן "מיד הרגשתי שהגעתי למקום טוב". רושם שלא יעזוב אותה גם בימים קשים. לשרה היה קשה להתרגל לאוכל בחדר האוכל הקיבוצי בימי הצנע. היא הסתפקה רק בלחם זיתים וריבה.

בגיל 18 ילדה שרה את בנה הבכור יוסי. ובהמשך את יעל, אהרליה וגיל. שרה בלטה ביכולתה לטפל בילדים, שכן היא עצמה טיפלה באחיה הרבים בעירק. באותם ימים הייתה מרי עמלי ז"ל המטפלת הראשית בקיבוץ והיא למדה להעריך את יכולתה של שרה להעניק טיפול מסור לתינוקות. כך הייתה שרה למטפלת, שאימהות רבות זוכרות עוד היום את האכפתיות וטוב ליבה. בהמשך נשלחה שרה ללמוד טיפול בתינוקות בבית ברל וחשה שהקיבוץ מעריך אותה ומשקיע בה.

סוף בעמוד הבא

אנחנו נפרדים היום בצער רב מחברה אהובה שחייתה בינינו במשך שבעה עשורים. במשך עשרות שנים ידענו אנו, הורינו, ובנינו את טוב ליבה של שרה, ואת רצונה להיות חלק מהקהילה. שרה הפליאה כל פעם להמציא את עצמה מחדש ולהתגבר על קשיים ועל משברים, ואלה לצערנו לא חסרו בדרכה. אך למרות הקשיים והאתגרים שעמדו בפניה, ולמרות שלא אחת הציעו לה בני משפחה לעזוב את הקיבוץ היא שבה ובחרה שוב ושוב באשדות יעקב כביתה. בית שהיא העניקה לו מכוחותיה וחשה שחבריו מחזירים לה אהבה, הערכה ויציבות.

שרה נולדה במוסול, עירק, ב- 11 למאי 1932. לאביה של שרה אהרון ולשני אחיו הייתה חנות גדולה ומצבם הכלכלי היה טוב מאד. כשהייתה שרה בת חמש נפטרה אמה – יעל, והיא נותרה ללא אם שהייתה הדמות הדומיננטית במשפחה. בתקופת ילדותה במוסול היו יחסים מצויינים בין יהודים למוסלמים, אך כל זה השתבש בעקבות מלחמת העולם השנייה והמשפחה החלה מתכוננת לעליה לארץ.

שרה הראל ז"ל - סוף

שרה וציננה בראיון שקיימה עם חגית גור "העבודה הזו נתנה לי המון סיפוק. היו לי קשרים חמים מאד עם הילדים ועם החברות שאיתן עבדתי". בגיל 80 אמרה שרה "אני מרגישה מאד מבורכת, אני נהנית ממשפחתי, ילדי ונכדיי ושומרת על קשר טוב וחם עם כולם. הנכדים מתקשרים אל כל שבוע, אפילו מסין ומארה"ב הם מתעניינים בי ואני מאושרת מזה... חשוב לי להעביר מסר

לילדי שיראו תמיד את חצי הכוס המלאה, שידעו לעמוד על שלהם, שיהיו אנשים אמינים ונאמנים, שיהיה ביתם בית פתוח והעיקר שיהיו טובים לבני ובנות הזוג שלהם..."

שרה ידעה גם כאב גדול וצער, רחמים, בעלה, נפטר בגיל 59 לאחר שמצבו הרפואי הורע והוא עבר ניתוח רפואי שהסתבך בבית החולים הדסה בעין כרם. לפני ארבע שנים נפטר בנה הבכור, יוסי ז"ל. למרות המכאובים ידעה שרה להתמודד ולשוב לשגרת החיים, גם לאחר בעיות בריאות ואשפוזים רבים.

אנו נפרדים היום בצער רב מאשה אהובה רבת פעלים, מאירת פנים היודעת לראות את הטוב בחיים חרף הקשיים שהם מזמנים. לכם בניה של שרה: יעל, ארהליה וגיל; חתנה וכלותיה, נכדיה וניניה אנו שולחים את תנחומינו, ומתברכים יחד עמכם שזכיתם לחלוק את חייכם עם אמא, סבתא ורב-סבתא שכזו - שרה הראל ז"ל.

בשם חברי אשדות יעקב איחוד

דודו פונדק

רק בגיל ארבעים החלה שרה ללמוד בפורייה, לימודי סיעוד בקורס לאחיות. שרה מספרת "הגנים של אחות היו אצלי כנראה מהתחלה, הרבה פעמים כשילד בבית הילדים חלה בלילה, קראו לי, לפני שקראו לאמא שלו" שרה התלבטה לפני צאתה ללמודים, שכן שנים רבות כבר לא למדה, אך קבלה עידוד מרופאת ילדים שאמרה לה "חבל, תלכי ללמוד אחות, את מתבזבזת". שרה סיימה את הקורס בהצלחה רבה ובהערכה המסכמת נכתב עליה "שרה משרה שלוה על החולים, בעלת רגש אימהי, רגישה מאד לחולים ובני משפחתם, שואפת ללמוד מסודרת ואחראית". לאחר הלימודים החלה שרה לעבוד כאחות במרפאת הקיבוץ וזכתה להערכה רבה של חברי הקיבוץ. לאחר שמונה שנים של עבודה נאלצה שרה לסיים את תפקידה במרפאה. חברי אפיקים זכו בה כאחות מסורה ואחראית במשך תשע שנים נוספות. במכתב הפרידה מצוות המרפאה באפיקים נכתב "אי אפשר להיפרד ממך, מבלי לשבח אותך על עבודתך המסורה. בהתמדה, כמעט ללא חופשים ניהלת את המרפאה. אנחנו כבר מתגעגעות אליך ומרגישות בחסרונוך".

בגיל 65 הגיעה שרה לגיל פרישה וחזרה הביתה. עמדה בפניה שאלה מה עושים עכשיו, ושרה רבת הכישרונות שוב ידעה להמציא את עצמה מחדש. היא הפכה למטפלת של קבוצת נעלה. חיים סולפין מדריך הקבוצה מספר "החום ואהבת האדם שישנם בשרה והידע הרפואי הרב שרכשה כאחות, הינם דברים חשובים ביותר בעבודה הזו. הדאגה והאכפתיות ששרה גילתה כלפי הנערים ריככו מאד את המעבר הקשה שחוו עם הגיעם לארץ מרוסיה ללא הורים".

לאחר שבע שנים עם קבוצות נעלה שרה הייתה בטוחה שכבר לא יזדקקו לה יותר. אך אז הגיעה אליה פנייה להחליף מטפלת של ילדים צעירים שיצאה לחופשת לידה. גם בעבודה זו הצליחה

שרה ביקשה לעצמה בצניעות – קיבלה המון

למעלה – שבת שלום לך, שרה מהחברות,
החברות – הצניעות והפשטות.

בשם האהבה שלנו כאן – היי שלום.

שרהליה שרון

מלווים את שרה הראל – לעולם שכולו טוב –
לגן-העדן ומנוחת עולם.

הדלת של שרה היתה פתוחה לרווחה כל
השנים, בכל הזמנים, מתי שתרצי, ואיך
שתרצה – כך אני מצטטת את החברות
הרבות שהיו לשרה, את החברים הרבים
שאהבו את שרה ואמרו זאת בגאווה.

היתה יושבת בבית ומקשיבה לכל עובר ושב
שנכנס לשתות כוס תה עם עוגיות סבתא
ששרה אפתה. סיפורים על העליה לארץ, על
הקליטה בקיבוץ, על שנים של אחות בשרות
מלא – גם ביום וגם בלילה – ובעיקר –
נינוחה. שקטה. היא הדמות – היא האשה
הכי מרוצה בקיבוץ, הכי גאה במקום הזה –
תמיד אמרה 'מה אני צריכה ואין לי? יש לי
הכל – בית, עבודה, משפחה, חברים, נכדים,
נינים, הרבה חברות. דאגה ועזרה בשעה לא
נוחה – מי שביקשה מעט זכותה בגדול –
בצניעות שלה – במעורבות שלה – באסיפות,
בתרבות, בחגים, באירועים – תמיד יחד עם
חברות טובות שנכנסות ויוצאות – כי הדלת
של שרה היתה פתוחה לרווחה כל השנים
והיא הרויחה ביושר את החיים היפים שהיו
לה, יחד עם לכתו של וסי והעצב הנורא, יחד
עם פטירתו של רחמים בעלה – על שניהם
תמיד סיפרה באהבה.

שרה הראל היא חברה טובה עם אנשים
ונשים צעירים וצעירות ממנה – מתוך תבונת
חיים וחוכמת חיים – לבקש מעט – לקבל
הרבה.

ואת, שרה, זכירת לקבל הרבה.

הרבה משפחה – ילדים, כלות וחתנים, נכדים
ונכדות, נינים ונינות – והמון המון חברות
ואנשים שאהבו אותך – כך בפשטות, בשקט
– בתודה גדולה לך שהיית כאן איתנו
בשכונה של המבוגרים. היה לך טוב – גם לנו
– את חברה אמיתית.

משפחה קטנה ומצומצמת תהייה לך שם –
למעלה – רחמים, יוסי ואת – המולכת בכל.
את הקודקוד לכל המשפחה כאן ועכשיו שם

לזכרה של שרה הראל ז"ל

שרה יקרה,

קשה לי לכתוב עלייך בלשון עבר. הכרתי אותך לפני שנים רבות ונוצרה בינינו ידידות אמיתית.

הייתי באה אלייך במיוחד בשבתות לבקרך. תמיד שמחת לראות אותי. הבית של שרה היה לי לעוד בית להכנס אליו.

שרה היתה אומרת לי: 'תבואי מתי שאת רוצה לא צריך לצלצל, הבית שלי תמיד פתוח'.

תמיד ראית את הטוב ואמרת לי 'לא חסר לי כלום, יש לי בקיבוץ הכל'. גם כשהיית חולה מאד לא ויתרת לעצמך, הלכת למועדון 'פעמיים כי טוב' וכן נסעת למייסדים לעזור במטבח לאנשים קשישים בהתנדבות.

בהיכרותי אותך, ראיתי אשה מאד מסורה, דאגנית, טובת לב, ועם נתינה גדולה ואופטימית.

נפרדתי ממך כשהיית בבית במצב מאד קשה לפני האישפוז בביה"ח. כשהיית ב'פוריה' חשבתי שלמרות מצבך הקשה מאד, אולי תוכלי לצאת מזה ותחזרי אלינו שוב.

שרה, זכית במשפחה גדולה ואוהבת. אני שולחת תנחומי ליעל, ארהליה גיל, ולכל המשפחה המורחבת.

אזכור אותך לעד, את תחסרי לי מאד. נוחי בשלום על משכבך.

מיר'ה שמיר

עומדים אנו לפתחו של בור הקבורה, ומבכים את מותך, מות צדיקה. בעוד רגע תעלה נשמתך השמימה ותיפגשי עם נשמות אהוביך שנלקחו ממך. ואנו נישאר להתנחם, עם הזיכרונות הטובים ממך.

אישיותך, חוש ההומור שלך והעשייה ההתנדבותית, הם לנו מקור השראה וגאווה.

אנו מעריכים, מוקירים ואוהבים את מה שבך.

את חכמת חייך והטוב שבלבך, את אהבתך לזולת, והרצון לדעת, ואת הנתינה הגדולה לכל אחד ואחת, בכל זמן ועת. בכל צעד שאנו עושים יש לך חלק נכבד.

ברגענו הקשים את היית שם עבורנו עם כל הלב ובהרבה שמחה.

כל השנים עקבת בדריכות ובאמונה, אחר התפתחותה ופועלה של בתנו לירון, מיום היולדה ועד היום. תמיד אמרת, "אתם עוד תראו, זו הקטנה, תהיה גדולה. וצדקת!

לאחרונה כשבריא אותך התרופפה, שאפת את כל הכוח מעצמך, מבלי להיאחז באחרים. נאבקת על החיים בדרכך שלך, לא ויתרת על פעילויות ומפגשים, נלחמת בכל הקשיים האמנת שכוחך יישאר לעד, יציב ואיתן.

אמש אסתי גל ואני, איחרנו בדקה את היותך בחיים, ציפינו ליציאת הרופאים מחדרך, וטפחה בפנינו ההודעה על לכתך לעולמים.

למשפחתך האהובה נותר לנו לאמר: "אלה שאהבנו, לא הולכים לאיבוד.

הם צועדים לצדנו בכל יום... וכשהם הופכים לזכרון, הזיכרון הופך לאוצר.

ואולי, אלה לא כוכבים בשמיים, אלא חורים קטנים, דרכם האהבה של היקרים לנו, מבצבצת ומאירה לנו את הדרך..."

שרהלה, תדעי כי לנצח אותך נמשיך להאדיר, להוקיר, לכבד ולאהוב.

נוחי בשלום על משכבך!

משפחת ראובני

יגאל מנצור ז"ל

נולד : 4/7/48

נפטר : 3/3/2020 ז' באדר תש"פ

יגאל אבא לשלוש

יגאל הבעל תומך

מנצור, הנערץ, הדוגמא

המאחד, הנותן

יגאל, השורד, הלוחם, הנאבק

אדם עם המון כוח רצון ואינטליגנציה רגשית גבוהה.

אז נכון, לא הייתה לי ילדות קלה, וגם בזמן האחרון לא היה קל אבל בזכות הקושי הזה למדנו המון, דיברנו המון, בכינו המון, והכי הכי אהבנו המון.

כשאני אומרת אבא יגאל, אני מרגישה את המכלול, את שנתן ומה שלא יכל לתת, בתקופות שונות, זיכרונות שונים. כעסים, געגוע, קירבה, שנאה, ריחוק, הבנה, חוסר הבנה ובעיקר המון המון אהבה.

בינואר, הגעתי לכמה ימים. דיברנו ארוכות. באחת הפעמים עם עידן היה לנו חשוב לומר לאבא שהוא הצליח, שהוא עשה תיקון. בנה בית, בנה משפחה שמבוססת על טוב, על בריא, על אינטליגנציה רגשית גבוהה, על נתינה וכבוד, אחווה ועזרה. עם אישה מדהימה. עם יכולת להסתכל לפחדים בעיניים ולהתמודד, לא לשפוט ולקבל את האחר, את השונה. אמרנו לו שאנחנו חזקות ומאוחדות בזכותו ושהצליח לו. אבא שאל אם באמת אני חושבת ככה והזיל דמעה. אמר לנו תודה שאמרנו את זה. שזה הכי חשוב לו.

מירב, תודה על שאת את ותודה לאבא שפגש אותך ויצר ביננו קשר כל כך עמיד וחזק. את חלק ממני.

תודה מיוחדת לחגי ורחל שקיבלו את אבא בזרועות פתוחות למשפחה, באהבה בלי שיפוטיות ובלי ביקורת. זה ממש לא מובן מאליו.

סוף בעמוד הבא

דברי ההספד של הבת לינור:

מנצור, יגאל, אבא, סבא

כשהייתי קטנה, בערך בת ארבע, והיינו מחוץ לבית עד מאוחר, אהבתי לעשות את עצמי ישנה, אבא תמיד היה מרים אותי. אהבתי שהוא מתבק אותי לחבק אותו ולהריח אותו, אפילו שכבר הייתי כבדה. שנינו ידענו שאני עושה את עצמי, ושנינו נהנינו מזה.

לפני שבועיים כשבאתי להיפרד, פתחתי את הארון בגדים שלו בבית, איפה שהוא כבר לא גר שנים. והרחתי חולצה, חולצה עד שמצאתי את הריח של אבא שלי.

האיש בעל תקופות החיים השונות.

לא אתמקד בכל התקופות אבל אמנה אותן:

יגאל הילד הבודד

יגאל הנער האבוד

יגאל אבא שלי האוהב, הנוכח שהצחיק אותי עד דמעות, לימד אותי לנסוע על סקטים, אופניים, עשה איתי שטויות יצא איתי לכל הטיולים השנתיים.

יגאל ההרוס

יגאל הנקי

יגאל התיקון, יגאל המדריך

יגאל מנצור ז"ל - סוף

פגישתנו האחרונה הייתה מקסימה, דיברנו שלוש שעות. היית מפוקח, כמו שלא היית הרבה שנים. השיחה הייתה קולחת, אמנם היה לך קשה לדבר אבל מה שאמרת היה לעניין. ניסיתי לצלם, לתעד את הרגע, שיהיה לי לתמיד. אבל רעדתי, ובכלל לא רואים אותנו וניקולא בעלי אומר שלא מבינים מילה ממה שאנחנו אומרים. אבל אל תדאג, לא אשכח לעולם.

אמנם לא זכרת את ניקולא בשנים האחרונות אבל הוא זוכר אותך. הוא מוסר שהוא לא יכל לבקש אבא שני טוב ממך. ושלמרות פער השפות הצלחתם לנהל שיחות נפש. ידעת לייעץ לו ולבנות אותנו כזוג.

מבטיחה לך אבא, שאספר את סיפורך, נדבר עלייך ונמשיך לצחוק אתך. עם מירבתא שלי, אחיותיי - מוריה ועידן ועם בניי, נכדיך - לוטן ואורן ועם כל מי שרק יבקש.

ואסיים בתפילת השלווה, שלפיה חיית ב-30 שנה האחרונות. התפילה מייצגת את המחויבות שלנו וגורמת לנו לקחת אחריות.

אֵלֵי, תָּן בִּי אֶת הַשְּׁלוֹהַ – לְקַבֵּל אֶת הַדְּבָרִים
שֶׁאֵין בִּיכְלָתִי לְשַׁנּוֹתָם,

אֶת הָאִמָּץ – לְשַׁנּוֹת אֶת אֲשֶׁר בִּיכְלָתִי,

וְאֶת הַתְּבוּנָה – לְהַבְדִּיל בֵּינֵיהֶם.

ולא משנה מאיזה תקופת יגאל אתם. תודה, כי בטוח תרמתם באיזה שהיא דרך, בין אם היא מובנת או לא מובנת.

אבא, אנחנו אוהבים אותך.

משפחת ברון – מנצור

לאבא שלי יש אחות שתמיד תמיד הייתה שם בשבילו במהלך הדרכים, התקופות, עקבה, העירה, חינכה, כעסה ובעיקר אהבה ללא גבולות, ללא תנאים, אף פעם לא שפטה, אף פעם לא נרתעה וחינכה גם את ילדיה- בני דודיי לאהבה, נתינה ונדיבות. בשם אבא שלי אני רוצה לאמר לך תודה שושנה, שהיית שם בשבילו כשכולם כבר הרימו ידיים, אפילו, ובמיוחד הוא, ונלחמת יחד איתו.

אבא שלי הכי מצחיק שיש, אוהב לצלם, לאסוף אוצרות, להקשיב, לעשות שטויות, לעזור, להרכיב תכשיטים, לנטוע, להריח פרחים, להיות בבית, להיות בשקט, לקרוא, להסתכל על הבנות שלו והנכדים שלו שעות. לטפל בכולם, אבא שלי אוהב שוקולד, אוהב לטייל, להיאבד, ולמצוא את הדרך חזרה. אבא שלי אוהב את הצבע האדום, וגם את הלבן, אבא שלי אוהב לתרום כסף לנוקקים. קפה על הבוקר כמו שרק הוא יודע להכין. מרק תימני, גיחנון, חומוס פול, ופירות, מכל הסוגים ומכל המינים, במיוחד אם הוא קטף אותם. את הים, את החול והגלים, בקיץ ובחורף. ציפורים, אוהב את הטבע, הוא הכי אוהב כלניות נכון עד לפני שבועיים, אבל ציפור גן עדן מאז שאני זוכרת אותנו בחנות פרחים של סבא ברמת גן.

אבל הכי הכי אבא שלי אהב לאהוב. אותנו ואת כל בני האדם.

אבא שלי היה מיוחד בכל אחת מהתקופות שלו. אמנם תמיד הרשים, תמיד עניו, תמיד צנוע, תמיד עשה את זה בדרך שלו. תמיד היה איש שלום, אף פעם לא שפט. תמיד הבין. תמיד ייעץ. לחם, נלחם, כאב וגדל. אבל בכל זאת בכל אחת מהתקופות שלו הוא היה אדם שונה לגמרי.

אבא, אתה במקום טוב יותר עכשיו, נראה לי. אתה כבר לא סובל. לאחר 7 שנים של דימנציה סוף סוף הצלחת לעזוב אותנו למרות, שכבר רצית הרבה זמן. עד שכבר כל אברייך אמרו די, החזקת, נלחמת, כמו שאתה יודע.

ארכיון אשדות יעקב איחוד

בְּטֵלְדָרְס

מעיל המגיע עד המותניים, שהבריטים הנהיגו צבאם במלחמת העולם השנייה, ולימים עבר גם לצה"ל.

ביטול גשם יום גשם

יום חופש לעובדי השדה כאשר יורד גשם ואין אפשרות לעבוד בשדה. "לא עבדתי היום, היה לי ביטול גשם"

בי-אם-די (BMD)

טרקטור בצבע אדום, עבד במספוא

בית א'

הבית הראשון למגורי חברים. מול המרפאה הישנה. לאחרונה שופץ למגורי סטודנטים

בית ב'

בניין המזכירות הישנה, היחיד שנבנה עם גג שטוח כדי לשמש לתצפית ומקום לאיתות כאמצעי קשר

בית ג'

היום משולב בתוך "בית אחדות"

בית ח'

ראה בית רכטר

(ה) בית האדום

בית שימש למגורי קציני מכס בריטיים. נקרא כך על שם גג הרעפים האדומים. במקומו היום מוצב החולש על האי (כוכבה).

בית אימון

בלול, לגידול אפרוחים

בית הדיקטים

בית ילדים שחולק ע"י מחיצות דיקט. כיום עומד במקומו פעוטון "נרקיס"

המשך בעמוד הבא

כפי שפורסם בעלון הקודם, בעלונים הקרובים יוגשו מונחים מחיי אשדות (שהיתה). אנחנו ממשיכים עם המילון האשדותי והפעם האות ב'.

תודה לאלתר ולחברים שליקטו את המילון. תודה לאירית גל שהקלידה אותו.

שבת שלום,
שאול ינאי

מילון אשדות (שהיתה) – האות ב'

בגבי שחור לבן

על גבי שחור לבן, בלשונו של דוד ברמן

בגדי שבת, בגדי בוקר, בגדי ערב

בגדים ללבוש בשעות שונות של היום והשבוע, לחברים וגם לילדים

בְּהֶבָה

קקי בלשון העם של היום

בונקה

בנימין לוריא

בוֹרְשֵׁט

חמיצה מסלק, רצוי עם עצם בקר בתוכן

בארכיון - המשך...

ע"ש זאב קרפ שהיה חבר בקבוצת ה"בשקירים" אשר התיישבה בגשר, כ- 4 שנים לפני בואה של קבוצת "אחדות"

בית רכטר

ע"ש האדריכל רכטר שתיכנן אותו. צבעו היה וורוד עתיק, שלא כשאר בתי אשדות. מיקומו היה צפונית למגרש בו נערכות קבלות ילדים לכיתה א'. נקרא גם בית ח'. נבדל מיתר הבתים בצבעו הוורוד

בית התרבות

נבנה בשנות ה-30 לשמיעת רדיו וקריאת עיתונים בשעות הערב. על הקיר המערבי תבליט לזכר שלשת החברים שנהרגו בתאונת דרכים בחיפה. לאחר מלחמת ששת הימים שוכנה בו לאחר כבוד הטלוויזיה הראשונה במשק. היום נמצא בו הארכיון וסדנת תעסוקה לקשישים

במאים

ביימו הצגות ברמה מקצועית בהרבה אירועים. אריה ניב ואורי פלג

במחוזות אחת

מדורו רב השנים של יצחק מאור ביומן

במצב

תאור מרומז למצבה של חברה בהריון

במקום

במלעיל, מנה שמקבלים בחדר אוכל במקום מנה בשרית

בניין

ענף הבניין שהיה ענף מכובד ביותר בראשית הקיבוץ ורוב המבנים נבנו במו ידיהם של חברי אשדות. באיחוד עבדו בבניין שלמה בוכהרט ואריה טפר

בְּנֵיה

אריק דיין

בננים

שמו של ענף הבנות בראשיתו בגשר

(ה) בית הארגנטינאי

נקרא כך על שם העולים מארגנטינה שעלו ב 1963 ושוכנו בו. היום משמש למגורי צעירים

בית הבצל

עמד ליד צריף חדר האוכל של הילדים, ליד גן תאנה של היום. שימש תחילה כבית ילדים. יותר מאוחר ייבשו בו בצל מגן הבית ומכאן שמו

בית החולים (גם חדרי חולים)

בית דו קומתי צפונית לשכונה הפולנית, נקרא במקור בית ו'. קומתו התחתונה שימשה כחדרי חולים

בית יציקה

במבנה הנפחיה. עבדו בו מאיר נחושתן וחנוך ראובני

בית המוטורים

מבנה למשאבות ליד הירמוך שהיו מעלות את המים לבריכת האגירה

בית המכס

משמש היום משרד וקיוסק למבקרים באי

בית הקירור

שימש לייצור קרח, עבדו בו אריה פנר וצבי גולדברג

בית הרופא

נקרא כך מכיוון שהרופא ד"ר מנהיים גר שם שנים רבות. היה ממוקם ליד המקלחת הצפונית

בית מהרשק

ע"ש ישראל מהרשק מחברי קבוצת "ג'דרו"

בית עלי

חלקה בהרים ע"ש כפר ערבי קטן שהיה שם בימי המנדט

בית קרפ

בארכיון - המשך...

בָּנָן

אריק אמיתי

בן משק

סטטוס שיוכי למי שנולד בקיבוץ

בפטיסטים

קבוצות צעירים/ות נוצריים מארה"ב, שהיו מגיעים באופן קבוע לחודש התנדבות בקיבוץ

בציר

בכרם, בוצע בעיקר על ידי גיוסים של חברים/ות למשך ארבע שעות השכם בבוקר

בְּקָה

סוג של קטניה שהיו מגדלים בפלחה

בְּרָקוּ

בארי אופיר

ברז מים קרים

ברז שהיה מותקן ליד בית הקירור הישן ותמיד היו בו מים קרים. היום מגרש החנייה שמול המכבסה

בריכת מי השתיה

בריכה ליד השער במזרחי שממנה נשאבו המים למגדל המים ודרך כלורינטור הוזרמו כמה שנקרא פילטר לשתיה

בריכת האגירה

ליד הקצה הדרומי של האקוודוקט, לאגירת מי ההשקיה

בריכות הדגים

היו בריכות רבות לגידול קרפיונים בגיונגל ובזור. עבדו בהן משה ברקאי, נתן גור, אלישע בן ארצי

(ה)בִּשְׁקִירִים

קבוצת פועלים יוצאי הגדוד העברי במלחמת העולם הראשונה שהתיישבו בגשר ב 1922. ממנה נותרו בגשר רק קלמן ומאשה שץ

בתי חמרה

בתים מלבני בוץ שנבנו עם העלייה על הקרקע בדלהמיה ב - 1936. הלבנים יוצרו מקש וטיט על ידי חברי גשר. יותר מאוחר נבנו שם בתי חברת הילדים והיום "נהרא"

בתי הלורדים

שני הבתים הצפוניים בשורה המערבית של השכונה המערבית

בתי העולים

3 בתים בני קומותיים בשכונה המזרחית שנבנו ב 1957 על ידי הסוכנות עבור עולים שאמורים היו להגיע מפולניה

בתי הרכבת

ראה שכונת הרכבת

בתי שימוש בחוץ

בטרם היות חדרי שירותים בחדרי החברים.

משתתפים בצערם של

מירב, מוריה ועידן מנצור ברון

במות הבעל-האב

יגאל מנצור

בית אשדות

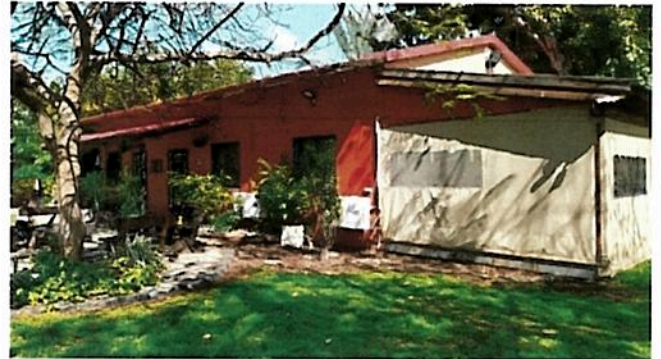
שבר הקורונה גם כאן

תיירות חוץ עובדים ב'נהרא' אך ורק על תיירות נכנסת, בתקווה שזו לא תאכזב. חשוב להדגיש, היא מוסיפה, שאנחנו מתנהלים על פי הנחיות משרד הבריאות, ולא סוטים מהן כהוא זה. לשמחתי, הקהל המקומי למרות שמודאג, ומר לנו אמונים, ונכון לשבוע הראשון של מרץ לא נרשמו ביטולים. לאור המצב, עושים ב'נהרא' את ההתאמות הנדרשות מבחינת כח האדם, כאשר המטרה היא להוריד פרופיל ולצמצם בעלויות. מאחר וכולנו באותה הסירה, אומרת אדוה, נערכים בימים אלה מפגשים של אנשי התיירות בעמק, ביוזמתן של המועצה האזורית עמק הירדן ובית הספר לחדשנות של מכללת כנרת, כאשר המטרה היא ללמוד את הלכי הרוח וכיצד נערכים במרחב הציבורי של התיירות.

התחושות מאד קשות, אומרת אדוה. היינו אמורים להיות בשנה התיירותית הכי טובה שהיתה אי פעם ב'נהרא', שנת שיא מכל הבחינות, והנה הכל מתהפך לנו. זו לא מכה נקודתית שמשפיעה על חודש אחד, כפי שקרה בעבר בעטיים של ארועים בטחוניים, אלא כזו שהשפעותיה יורגשו גם בחודשים הבאים, כי אחר בלימה כל כך חזקה קשה להניע את הגלגלים מחדש, וזה עלול לקחת מספר חודשים. התקווה שלנו היא שפסח, הבנוי כולו על תיירות פנים, לא ייפגע לנו מתוך תקווה שהנחיות משרד הבריאות, המגבילות התקהלות במקומות ציבוריים, תוקלנה במידת מה. כאזרחית המדינה, אומרת אדוה, אני יכולה להבין את החשש של גורמי הבריאות מפני התפשטות המגיפה, והצעדים שנקטים על ידם, גם אם מקשים עלינו במידה לא קטנה, הם הכרחיים.

אשר לתוספת חדרים ל'נהרא', פרויקט שאושר בתוכנית ההשקעות של 'אשדות בעמקי' לשנת 2020, והיה אמור להתחיל במחצית השניה של השנה, מעדכנת אדוה שהנהלת 'אגדה' עצרה לפי שעה את המהלך

סוף בעמוד הבא

למראית עין הכל אותו דבר. המבנים טבולים בירק, צחקוק ילדים מהדהד במדרכות, טווס מנקר להנאתו פיסות עשב שזה עתה נבטו וציפורים מצייצות מצמרת העץ. אלא שמעבר למעטה הפסטורלי, הנצבע בצבעי כתום ולבן, שוררת ב'נהרא' דאגה רבה, מהולה באי וודאות, כאשר שאלת השאלות היא מתי וכיצד יסתים המשבר הנוכחי, שלפי שעה לא רואים את תחילת סופו. בעוד ש'תיירות הפנים' ממשיכה ל'שדר יעסקים כרגיל' (טפו, טפו) והישראלים מגיעים פחות א יותר על פי תוכנית סדורה, הרי ש'תיירות החוץ', שאמורה היתה על פי הסכמים שנחתמו מראש, להביא לכאן בחודשים מרץ ואפריל מספר נאה של קבוצות מגרמניה, לוטה כרגע בערפל סמיך. עד אך לפני שבועות אחדים, אומרת אדוה אלגריסי, מנהלת 'נהרא', נערכנו במלוא המרץ לקראת הגעתן של הקבוצות מגרמניה שהפכו בשנים האחרונות לאורחות קבועת שלנו בחודשי האביב, אך בעוד אלה אורזים את מטלטליהם לקראת הגעתם לארץ הקודש, התפרצה מגפת הקורונה לממדים שאיש לא צפה, ובימים אלה של שלהי החורף, המציאות טופחת על פנינו, כאשר רשימת הביטולים של מרץ הולכת וגדלה וגם אפריל לא מבשר טובות.

התחזיות של טרום העונה היו אופטימיות במיוחד. דיברו על עונה תיירותית שטרם ידענו כמותה, אומרת אדוה, אלא שאז בא משבר הקורונה, שבתחילה לא נראה מאיים במיוחד, אבל מהר מאד טרף את הקלפים, ובימים אלה אנו בשיאו של המשבר. בהעד

משבר הקורונה גם כאן – סוף

נר נשמה - מרץ

בגלל סיבות שאינן נוגעות אלינו. כרגע אנחנו מתקדמים אך ורק בנושא היתרי בניה, ולקראת סוף השנה, ובהתחשב באילוצים, ייבחן המצב מחדש.

מה התחושה אישית שלי? הניסיון המצטבר, אומרת אדוה, מלמד שבמדינת ישראל מתאוששים מהר יחסית ממצבי משבר, וכולי תקווה שכך יהיה גם הפעם, בעיקר לאור העובדה שישראלים רבים דחו או ביטלו נסיעות לחו"ל, ותיירות הפנים עשויה לצאת נשכרת מכך. סיבה נוספת לאופטימיות זהירה, היא שאנשי מקצוע מניחים שקיץ חם הוא פתרון לא רע למיגור וירוס הקורונה, ואם בחום עסקינן, אז עמק הירדן במקום טוב.

אבנרון

@@@@@@@@@@@@@@@@@@

הסינים בקיבוץ

מנהל השכרת דירות אלי פאר ואנוכי נפגשנו עם ההנהלה הסינית של פרוייקט "אגירת מים מחשמלת" בעניין הקורונה. למדנו מהסינים שהם נמצאים בקשר רצוף עם משרד הבריאות הישראלי וצמודים להנחיות שלו. מאז פרוץ הקורונה העובדים הסינים לא יוצאים לחופשת מולדת ואלו שיצאו לחופשה, לא חוזרים. במידה ובכל זאת יגיע עובד מסין הם ידווחו לנו על כך, ידווחו למשרד הבריאות והעובד יכנס לבידוד של 14 יום. בגשר כבר היו 8 כאלה. התרשמנו שההנהלה הסינית של הפרוייקט מודאגת מאד מהמחלה ומקפידה על הוראות משרד הבריאות.

יונתן אלטר - מזכיר

פרצ'יק	נילי	24.3.1943	יז אדר ב תש"ג
בראזני	דוד	16.3.1948	ה' אדר ב' תש"ח
שחורי	רן	14.3.1953	כ"ז אדר ה' תשי"ג
סבריזנסקי	שושנה	4.3.1957	ג' ניסן תשי"ז
הירשהויט	מרים	4.3.1965	ל' אדר א' תשכ"ה
ענבי	חגי	14.3.1968	י"ד אדר תשכ"ח
הורנשטין	בתיה	25.3.1969	ו' ניסן תשכ"ט
לרנר	טובה	17.3.1970	ט' אדר ב' תשל"ל
לוריא	קיסיה	6.3.1973	ב' אדר ב' תשל"ג
ענבי	יעקב	12.3.1973	ח' אדר ב' תשל"ג
שניפר	שמעון	21.3.1973	י"ז אדר ב' תשל"ג
מאור	יהודית	25.3.1978	ט"ז אדר ב' תשל"ח
שקד	רפאל	3.3.1979	ד' אדר תשל"ט
ניב	חנוך	17.3.1983	ג' ניסן תשמ"ג
וסרמן	משה	16.3.1984	כ"ט סיון תשכ"ז
לוי	חנה	22.3.1984	י"ט אדר ב תשמ"ד
ברזילי	יצחק	13.3.1985	כ' אדר תשמ"ה
אשנדורף	קלרה	21.3.1985	כ"ח אדר תשמ"ה
רימלנד	מרים	11.3.1986	ל' אדר א' תשמ"ו
לוריא	יפה	14.3.1992	ט' אדר ב' תשנ"ב
רודניק	דוד	16.3.1993	כ"ג אדר תשנ"ג
ברזילי	בלומה	4.3.1995	ב' אדר ב' תשנ"ה
שרון	שמעון	21.3.1995	כ' אדר ב' תשנ"ה
זקצר	בלה	27.3.1995	כ"ה אדר ב' תשנ"ה
וקנין	מתן	5.3.1996	י"ד אדר תשנ"ו
ארליך	יעקב	22.3.1996	ב' ניסן תשנ"ו
קלינבורד	משה	26.3.1997	י"ז אדר ב' תשנ"ז
ויסבליט	זלמן	11.3.1998	י"ג אדר תשנ"ח
בורכרט	שושנה	21.3.1998	כ"ג אדר תשנ"ח
ויכה	אליהו	6.3.2000	כ"ט אדר א' תש"ס
מוסט	יוסף	14.3.2000	ז' אדר ב' תש"ס
פונדק	ישעיהו	29.3.2000	כ"ב אדר ב' תש"ס
אורן	הניה	27.3.2007	כ"ו אדר א' תרצ"ח
וקנין	חנה	7.3.2012	י"ג אדר תשע"ב
ב"ק	רחל	15.3.2012	כ"א אדר תשע"ב
סגל	רחל	23.3.2013	י"ב ניסן תשע"ג
שיפר	אורי	4.3.2017	ו' אדר, תשע"ז

פרטים על אחד מהנפטרים ניתן לקרוא באתר ההנצחה של אשדות איחוד

יום האשה הבינלאומי ב'לוג'

לחיי נשים חזקות.
סי ייתן ונכיר אותן.
סי ייתן ונהיה כסוהן.
סי ייתן ונגדל כאלה.

יום האישה שלנו!

את הברכה קיבלו כל עובדי לוג
כשצמוד לה שוקולד בצורת לב!

פורים - פול וכישרי חייס חדלו
יחד!

היום אנו חוגגים את יום האישה הבינלאומי.
כאישה שפועלת בחברות הרבה שנים, אני
תמיד מהססת האם להדגיש את נושא
המגדר ואת עצם היותי אישה.

היום אני רוצה לעשות זאת שכן אני גאה
להיות חלק מהקבוצה המיוחדת הזו של
נשות לוג.

האחריות שלנו כנשים בדרך כלל רחבה
בבית ובעבודה. אני מאמינה בשוויון מקצועי
ושאנו יכולות וצריכות לשאת באותה מידה
באחריות ולקבל את אותן הזדמנויות, על
בסיס היכולות המקצועיות שלנו.

לכן אני רוצה לבקש מכן היום לבחון את
העבודה היומיומית שלכן ולשאול:

האם אתן מרגישות שקולכן נשמע והדעה
שלכן נלקחת בחשבון באופן שווה? האם אתן
מרגישות שמתייחסים אליכן בכבוד
המקצועי והאישי הראוי?

דווקא היום, עם כל האתגרים שעומדים
בפנינו, אני רוצה לעודד אתכן לצעוד קדימה
ולהפגין את רוח המנהיגות שאנו מובילים
בלוג: מנהיגות אחראית, מקצועית, מכבדת,
יוזמת, ואכפתית.

יחד עם כל עובדי לוג כולנו יכולים לעשות
את השינוי ולהוביל את לוג בתקופה מול כל
האתגרים.

אני כאן בשביל כולכן.

נורית נחום - יו"ר לוג

שלח לחמך על פני המים...

וכלכלתה מבוססת בעיקר על חקלאות, כאשר מודגש הפער בין השפע בערים הגדולות לבין הדלות שבאזורים הכפריים. למעלה מ-80% מסך היצוא של אתיופיה היא תוצרת חקלאית למיניה (שומשום, קפה, קטניות) כאשר העבודה נעשית לרוב בשיטות מסורתיות. לאחרונה יש ביקוש הולך וגובר לשימוש בטכנולוגיות בתחום הזרעים, דשנים, השקיה, טיפול לאחר קטיף ועוד, וכאן אורן ראובני שלנו כנכס לתמונה.

בקורס שהתקיים בעיר מְקֵלָה שבצפון המדינה (אזור הררי, חצי מדברי, בו אורך היום כמעט שלא משתנה לאורך השנה, שנותן לך תחושה כאילו חזרת מאות שנים אחורה) נטלו חלק כ-70 איש. הקורס התקיים בשני בתי ספר ששכרה חברת CULTIVATE- האחד, שנקרא 'אל-שדי' שימש קודם לכן בית ספר ופנימיה עבור יתומי מלחמת האזרחים. בעיר מְקֵלָה שהיא בירת האזור, מצאנו אנשים מדהימים, בהם צוות מקומי של מתנדבים אשר בנה מערך של מתמחים, כאשר המצטיינים שבהם נשארים לעבוד בחוות ומהווים את השלד המקצועי. עבורי, כמי שהעביר את ההשתלמות (כולה באנגלית) זה היה מפגש מרגש ומעניין, בו נטלו חלק חוואים, חוקרים, אנשי משרד החקלאות המקומי ובעלי ממון, כאשר במצגות שהכנתי, השתדלתי לתת את ההבט האגרונומי וגם הניהולי.

מסתבר שאבוקדו הוא גידול מוכר באתיופיה, אלא ששם מדובר בזנים חסרי ערך מסחרי המשמשים את המקומיים בעיקר כמיץ מומתק. יחד עם זאת, קשה שלא להתרשם מהפוטנציאל הכביר הגלום באדמות הפוריות ששטחן נע בין 400 ל-4000 דונם. מדובר בחוות גדולות, רובן פרטיות, בעלות פוטנציאל חקלאי עצום, שמה שמונע מהן לממש את ייעודן, הוא העדר תשתיות

המשך בעמוד הבא

במסגרת לימודיו במכללת תל-חי יצא ל-אורן ראובני לפגוש נציגים של חברה בשם CULTIVATE- אשר אנשיה הקימו עמותה ללא מטרת רווח, ובשיתוף עם גוף הקרוי 'מהנדסים ללא גבולות' החליטו להרתם כדי לסייע לאתיופיה להתפתח מבחינה חקלאית. המטרה של אותו גוף היתה ליצור חיבורים בין מגדלים מאתיופיה לבין מוסדות מחקר בארץ, על מנת להעמיק את הידע החקלאי של בעלי הקרקע ולתת להם כלים מקצועיים כדי לשפר את התוצאות.

לאחר שהחלפתי את שמוליק בניהול המטעים, מתאר אורן, פנו אלי נציגים מטעם העמותה, כולם בוגרי הפקולטה לחקלאות, ובהמלצה חמה של פרופסור רפי שטרן מקיבוץ לביא, שהיה החונך שלי בתקופת הלימודים, הציעו לי להצטרף לשורותיהם. עם הזמן הקשר בינינו התהדק ונוצר חיבור סביב נושא האבוקדו, כאשר נשאלתי שוב ושוב מתי אני בא לאתיופיה להעביר למקומיים השתלמות בנושא אבוקדו. נרתמתי לנושא במלוא המרץ, הכנתי מספר מצגות, כולן באנגלית, ולפני מספר שבועות המראתי לאתיופיה.

רקע כללי על הנעשה באתיופיה: שיטוט ב'גוגל' מלמד שלאחר עשורים של שלטון ריכוזי וחוסר יציבות פוליטית, כלכלתה של אתיופיה נהנית בעשור האחרון משיעורי צמיחה חסרי תקדים. זרם של השקעות זרות (FDI) תהליכי ההפרטה והתחזקות המגזר הפרטי, הניעו את המודרניזציה המהירה שחוותה אתיופיה בשנים האחרונות. יחד עם זאת, רמת החיים באתיופיה עודנה נמוכה

שלה לחמד - המשך...

שם חיים בצניעות מופלגת- עולם שלישי בהתגלמותו, למעט עיר הבירה אדיס. יהודים לא פגשתי, אבל יצא לי לפגוש את שגריר ישראל באתיופיה- איש נחמד שמנסה לעזור למתנדבי CULTIVATE כמיטב יכולתו.

אני מאמין שגופים ישראלים גדולים ומאורגנים, דוגמת 'אגודת המים של עמק הירדן'. עשויים לגלות עניין בנעשה באתיופיה ברמה העיסוקית, ואולי אפילו להשתלב בעשייה. באתיופיה יש מי אקויפרים מצויינים, ציוד חקלאי מתקדם, כח עבודה זול והון פנוי, ומה שחסר שם כדי למנף זאת להצלחה הן תשתיות ליצוא.

ומה קורה תחת השמש האשדותית?

במגזר המטעים שעליו אני מופקד (בננות, אבוקדו, מנגו וקצת תמרים) אנחנו רחוקים לצערי מאיפה שצריכים להיות, למרות שכללית אנחנו בכיוון הנכון. בבנות הפרי שלנו טוב אבל בשורת הכסף אנחנו עוד לא שם, ונצטרך להתייעל להשתפר מקצועית כדי להגיע למקום הראוי. כנייל באבוקדו, לשם הבאנו איש מקצוע משלנו, ארנון בן נאים, שהוא האיש הנכון במקום הנכון, שעובד עם צוות צעיר ודינמי. יקח כמה שיקח, בסוף נהיה הכי טובים. עמית אורלנד עשתה עבודת תשתית טובה מאד וישי שפירא שהחליף אותה כמנהל עסקים, ניחן בתעוזה וחשיבה יצירתית.

אני שנתיים וחצי מנהל המטעים, אומר אורן. עדיין בתהליך למידה ומרגיש שרוב הנסתר על הגלוי. ברמה האגרונומית מרגיש מאד נוח, אבל בצד הניהולי יודע שיש מה לשפר, ואחד מתפקידיו של המנהל העסקי, הוא לבנות אותי כמנהל. בנוסף אליו, יש את אבא שלי, אריק ראובני, שאיתו אני תמיד מתייעץ.

אבנרון

ליצוא: אין אמצעי קירור נאותים וגם לא בתי אריזה, ואת כל אלה הם צריכים לבנות מהתחלה, ואני מאמין שזה יקרה.

שאלו אותי ישראלים, האם ביידע שאני מעביר לאתיופים, אני לא יורה לעצמי ברגל, כלומר הופך אותם למתחרים פוטנציאליים שלנו בעתיד. אז התשובה שלי היא שאני הוזמנתי לאתיופיה ללא מטרת רווח (הטיסות והכלכלה היו על חשבון החברה, כל השאר מכיסי הפרטי) כדי להציג פאן מחקרי כלשהו, ומכאן ועד יצירת מתחרה המרחק גדול. מבחינתי, התועלת העיקרית היתה בחוויה בת שבוע (פחות יום), במהלכה פגשתי עם עיקש אך מדהים, שלא מזכיר במאום את האתיופים שחיים בארץ, שהם כבר ישראלים לכל דבר וענין. החברה שפגשתי באתיופיה, הם אנשים בעלי מוטיבציה גבוהה, שמאד רוצים ללמוד ולהתקדם בחיים, ומבינים שללא ידע, לא ניתן יהיה להגיע לשום מקום. זה היה עבורי מסע יוצא דופן, ואני מאמין שניתן יהיה בעתיד ליצור איתם שותפויות וחיבורים שיועילו לשני הצדדים. אני מקווה שישראלים נוספים יכנסו לעניין, כדי שמישהו מהם ירים בסוף את הכפפה ולא חברה מבחוץ, כי כמו שכולנו יודעים, בכלכלה אין ואקום.

כיצד נראים החיים שם?

אורן: באתיופיה חיה אוכלוסיה גדולה ועניה, המונה למעלה מ-100 מיליון נפש, רובם במצב סוציו אקונומי נמוך. שכר העבודה לפועל לא מקצועי נע בין 5-12 ש"ח לשעה, ועד שזה לא ישתנה, יהיה להם קשה עד בלתי אפשרי לפרוץ את תקרת הזכוכית. אנשים

בגדכפת (שני סיפורים לפורים)

נכתבו בקורס כתיבה יצירתית בהדרכת שרה שילה

המשימה: סיפורים על הבגד והשפעתו על האדם

גידול 5 ילדים קטנים ועל כך שהוציאה אותם לבלות... הוא מושיט לה העתק של התלונה, נכנסים לרכב המשטרתי ונוסעים הלאה. ליבי נחמץ. אולי הוא צודק.

לא, אני לא רוצה יותר להתחפש לשוטר.

החרדי המדומה

לקראת פורים החליטה ועדת התרבות לעבוד על חברי הקיבוץ. הלבישו אותי ציצית וחליפה, כובע עם פאות, ומשקפיים, המאפר הדביק לי זקן ושפם ושלחו אותי אל הראי. מייד כשראיתי את החרדי שמולי התחלתי להתנדנד ולמלמל כמתפלל. הרגשתי איך הקיבוצניק הקליל שבי מתפוגג ויוצא מחלון החדר ואני נהיה בחור מכובד ומלומד, אדם רציני שצריך להיות נאמן ללבושו ולכל מה שהוא מייצג. נקראתי לצאת, אני לוקח ביד את ה"סידור" ויוצא מחדר האיפור אל חדר

הסוף בעמוד הבא

השוטר האמיתי

"רישיונות בבקשה". אני שוטר. יש לי מדים וכובע, סרט הדרכה שחור ומשרוקית ורכב עם סמל של משטרה. אני עושה מחסום בכביש עם חברי השוטרים, עוצר מכוניות. אני מרגיש את הלב המפרפר של הנהג שעצרתי, אותו פרפור שאני מרגיש כשעוצרת אותי משטרה. הוא שואל את אותה שאלה שאני שואל: "מה קרה? מה עשיתי?". אני לא אוהב שעוצרת אותי המשטרה, אני לא אוהב לעצור אנשים, אבל אני שוטר, זה התפקיד שלי, לבדוק, לחפש, להתריע. אני מחייך, מנסה להיות נחמד, לשנות את התדמית של השוטר הרע "הכל בסדר, זו בדיקה שגרתית סע לשלום".

רוצה לתרום למדינה, אמרתי נהיה שוטר, נשמור על החוק והסדר, עשיתי קורס, למדתי חוקים ואת כוחו של השוטר, קיבלתי מדים, חגורה, כובע, קיבלתי נשק ואני יוצא למשמרות.

"רגע מה קרה? רק פורקת ציוד ועוברת לחניה הרגילה", היא חונה בחניית נכים, אני מצלם והוא רושם את הפרטים, היא מגיעה בריצה, תינוק על הידיים, מתנשפת, על הראש ה"תרבוש" של הדתיות, "בחייך, כרגע הגענו, אל תהרוס לנו את החופש" אישה צעירה, אולי בת שלושים וחמש, פנים של ילדה, ליבי נכמר עליה, מדובר בקנס של 1,000 ש"ח. בן הזוג שלי לא מוותר "אין רגע, כולם אומרים לי רגע וכשאני מסתלק ממשיכים לעמוד כאן", היא פונה אלי "דבר איתנו בחייך". אני פונה אליו והוא מיד מסביר לי "לכולם יש הסברים, פעם אחת היא תקבל קנס, יותר היא לא תעשה את זה" כואב לי הלב, הרכב שנת 1990, 4 ילדים קטנים עומדים ומסתכלים עליה מתחננת אלי והוא אומר שאם נוותר, לא נעצור את התופעה וממשיך לרשום. אני נכנע, אני שוטר! חוק זה חוק.

אומרים שבגדים עושים את האדם. אני יודע שהמדים נותנים לאנשים שלובשים אותם הרבה כח. אותי הם לא הצליחו לעשות שוטר. לא התחברת אליהם, מרגיש בתחושת, לא אוהב את התחושת הזאת, מרגיש בה לא נח, אני לא אוהב לעשות נו, נו, נו. אני מאמין לה שעצרה שם רק לרגע, אני מעריך אותה על

בגדכפת – החרדי - המשך

הזקן והשפם, מוחי משחזר תמונות מיום השוואה בהם תלשו ליהודים זקנים ופאות איי, כואב. הקיבוצניק שהתפוגג ממני משתהה מלחזור, אבל בשבילם אני אני והם לא יודעים אם לצחוק או להתבייש. אבא שלי נבוכך במיוחד וגם אני.

יונתן אלטר

האוכל הקיבוצי, רציני, עיני תקועות בסידור שבידי, קורא בקול מעמוד שפתחתי במקרה. " ... וטהר ליבנו לעבדך באמת, כי אתה אלוהים אמת ודברך אמת וקיים לעד, ברוך אתה ה' מלך על כל הארץ..." "לך לעבוד", "נמאס לנו לפרנס אותך", "תתגייס לצבא, פרזיט" צועקים עלי חברי הקיבוץ ואני מתכווץ ולא מבין למה הם כועסים עלי? מה עשיתי להם? ואני ממשיך וקורא אלוהי, נצור לעוזי מרע ושפתי מודבר מרמה ולמקללי נפשי תידום, ונפשי כעפר לכל תהיה. פתוז ליבי בתורתך, ובמצוותיך תרדוף נפשי. וכל הזושיבים עלי רעה, מהרה הפך עצתם וקלקל מזושיבתם... ואני תוהה איך יצא שהקטע שאני קורא מתאים למצב שאני נמצא בו וגם חושב כמו שאומר לי לבושי שבסך הכל אני חי את חיי בירושלים, לומד תורה, שמח בחלקי, אני לא רוצה מהם שום דבר רק שיכירו אותי. אני עולה על הבמה הקטנה, המנחה מספר שהגעתי מירושלים לספר על עצמי. אני מסביר שעבודתנו אמונתנו ושבעצם, אנחנו השומרים האמיתיים של המדינה, בעזרת תפילותינו ולימוד התורה, השם שומר על כולנו. דווקא אבא שלי, חילוני אדוק, שיושב בקהל, מתרגז: "סעו לכם הביתה, למה באתם לכאן? מה אתם רוצים מאיתנו?". אבא שלי, לא מזהה אותי, אולי כי כבדו עיניו, אולי כי דמותי מרגיזה אותו כל כך, או אולי בגלל עבודתו הטובה של המאפר, נאמן לדמותי אני שואל אותו "למה עליכם דווקא לארץ הזאת? למה לא נסעתם לאוגנדה או לקנדה? באתם לכאן בגלל שזו הארץ שהי הבטיח לאברהם יצחק ויעקב, בגלל שכתוב בתנ"ך שזו הארץ של היהודים. אז פתאום אין תנ"ך, אין היסטוריה של חמשת אלפים שנה" "בוז" הם צועקים לי, אני מרגיש מותקף, חושש מאלימות, מה כבר אמרתי? למה זה מרגש אותם כל כך? הם אומרים אדם באמונתו יחיה ולא רוצים שאני אחיה. הבמאי נותן לי סימן, אני צריך להוריד את הכובע, פתאום זה לא קל לי להיות גלוי ראש וגם קצת מפחיד להיחשף. אני מוריד את הכובע שהפאות מחוברות אליו, הקהל משתק, נבוכך משהו, אני מוריד את המשקפיים, הלסתות שלהם נשמטות, משהו בי נראה להם מוכר אבל עדיין.... מה קורה פה? אני תולש באיטיות את

פכים קטנים

בפגישת ההתנעה עלתה השאלה איך מרחיבים את השימוש ואת הפעילות של המקום היפה הזה.

עדיין דנים ב: עלות כניסה, ההתנהלות הכספית: תקנון המאמילי, שתי"פ עם מערכת החינוך של הגיל הרך, פתיחה אחר הצהריים, השתתפות האימהות מהמאוחד

עדכונים בקרוב.

יונתן אלתר

מזל טוב!
 אסנת וחן איתן
 אנישואי הבת – כן עם צומר
 מזל טוב אמספחה!

מזל טוב!
 אפרה ודוד סאט
 אהודת הנכד
 כן אמאי ואביתר
 ולכל אמספחה!

מזל טוב

לפני השבוע היו אצלנו שתי בריתות הכוונה לא לברית בין הליכוד לכחולבן אלא לבריתות לחשובות יותר. ברית מילה ליער **מנטל**, הבן של שיר ועמרי מנטל, נכד לרבקה ומוישי מנטל.

ברית **לאורי שיפר** (השני) בן למיקה שיפר נכד לאתיקה שיפר. רק אומרים את המילה ברית, מתחיל לכאוב לי ויחד עם זה, זה אירוע מאד משמח – הצטרפותו של בן לעם היהודי בכלל ולקיבוץ בפרט ועוד יותר למשפחה שלו. באותו הקשר - תינוקות, אימהות וחופשות לידה. לפני שבוע נחנך ב"בית אחדות" (לחדשים, המבנה שמול הכל-בו):

מאמילי - מועדון אימהות וגיימבורי לתינוקות עד גיל שנתיים

הרעיון הראשוני היה להקים שם - משחקייה לילידים בגילים שונים. בשלב מסויים נאלץ הקיבוץ להשתמש בחלק מהמבנה כ"ידירה מותאמת" ונשאר מקום רק למטרה הנ"ל. הרו (כמעט 9 חודשים) וילדו את הפרוייקט: אודי כהן, אדמית פלג ונואית שושני (היזמית). הדולה הייתה סמדר מטלון (מנהלת מש"א). היום לאחר לידת המקום הן מחפשות אימהות נוספות שיאמצו אותו. וילוו את התפעול.

לדברי האימהות הצעירות, יש בדידות בחופשת לידה. לפחות שתי אימהות (אחת מההרחבה, אחת מהקיבוץ) אמרו לנו שלפני שהבית הזה היה קיים, הן לא הכירו אנשים בישוב והתמודדו בעצמן עם עניינים של תינוקות בני יומם. בבית הזה, הן פתאום נפתחו אל נשות הקיבוץ וענייני הישוב.

נכון להיום, בימי ראשון מתקיימת ב"מאמילי" ארוחת בוקר כשכל אמא מביאה משהו לאכול. בימי רביעי מתקיימת ב"מאמילי" סדנא כלשהי. היו כבר סדנת תזונה, סדנת תנועה והתפתחות

לתת את הנשמה ואת הלב ...

ל"הכשרה" כדי להכשיר עצמו לחיים בפלשתינה, ועוד לפני שהוקמה הבריגדה היהודית התגייס לצבא הבריטי כדי להלחם בנאצים. במהלך המלחמה נפצע בעינו, ולאחר שהחלים חזר מהצבא והקים את משפחתו עם דודה שלי. כאשר נפטר ביום חורפי, גשום וסוער, עמדנו כולנו סביב קברו בבית-העלמין בקרית-ביאליק. הבן קרא במהירות את ה"קדיש", מהחברה קדישא מלמלו את "אל מלא רחמים", כיסו במהירות את הנפטר שהוכנס לקבר, וכולם אצו-רצו להתחבא מתחת לגגון. אף לא מילה נאמרה על האיש הנהדר, החכם והאמיץ הזה, שכולם היו שואלים לדעתו ומתייעצים עימו בכל דבר. הייתי די המומה, כי "קדיש" ו"אל מלא רחמים" זה חשוב, אבל לא ייתכן שלא יאמרו מלה אחת על האיש ופועלו, על טוב ליבו ומעשיו הנאצלים; ולאחר שחזרתי הביתה – לאשדות, החלטתי שאני חייבת להתגבר על הבכי והדמעות כדי לעשות את מה שנראה לי כל-כך חשוב. בהלוויות שקדמו לפטירתו של יהודה ב.ד. הייתי מתאמצת מאוד לא לבכות והייתי חוטפת כאב ראש נוראי, עד שלמדתי לרסן את הבכי ולצלוח בשלום את המשימה החשובה.

לאחר שחברים התנדבו לקחת על עצמם את נושא ההספדים במקומי, אני כבר יכולה להיות שקטה ורגועה (הרגשתי די מתוחה בזמן האחרון, האם אספיק לכתוב, ומה אם חלילה תהיינה שגיאות כלשהן, והלחיץ אותי כשאמרו לי "תמליצי על מי שאת חושבת שיכול לעשות זאת", כאילו אני ועדת מינויים).

שיהיה טוב לכולם. בריאות, שמחה ואהבה, והעיקר שנצא מהמצב המוטרף הזה של חלילה בחירות בפעם הרביעית.
שבת שלום,

עמליה דיין בת-ארי

שירו זה של בועז שרעבי, ששרה הראל ז"ל מאוד אהבה, איפיין את חייה, עבודתה וכל מעשיה. בעבודתי בארכיון הקיבוץ יצא לי לראיין חברים, בעיקר את הוותיקים, אבל לפעמים היה לי חשוב לראיין גם חברים צעירים יותר, ושרה היתה אחת מ'הצעירים' הללו. כאשר נפרצו שערי הברזל וברה"מ התפרקה, התחילה נהירה המונית של יהודים שמאוד רצו לעלות לארץ, אך נתקלו בקשיים גדולים. כאשר כוחות צבא ארה"ב כבשו את העיר מוסול בצפון עירק במלחמת המפרץ הראשונה, נזכרתי ששרה היא ילידת העיר והלכתי לראיין אותה. מאוחר יותר נפלה בידי הזכות שהפקידה בידי חברתנו לשעבר, חגית גור, שהחליטה לממן הוצאת ספרים (חוברות) ובהם קורות חייהם של אנשים מבוגרים שתרמו בעשייתם ועליתם לארץ. חגית בחרה שהראיון והחוברת הראשונה אצלנו תהיה לשרה הראל, ומכיוון שידעה שאני אוהבת לראיין ומעריכה מאוד את החברים הוותיקים, פנתה אלי והפקידה בידי מכשיר הקלטה קטן ומשוכלל של "יד שרה". בסיום, הועבר המכשיר לחגית שהגיהה והשלימה, ויצאה חוברת יפה מאוד על נייר משובח+תמונות. ממש נכס משפחתי לדורות שיבואו למשפחתה. כעבור זמן התכנסנו במועדון כדי לחגוג לשרה את יום הולדתה ואת יציאתו לאור של ספר חייה. בהמשך יצאה חוברת נוספת עבור חברנו עודד גפני יבל"א, שגם אותו ביצעתי. אני באמת מרוצה שעשיתי זאת, וגם שנמצאו המחליפים עבור מצווה חשובה זו של כתיבת ההספדים שיחליפו אותי לאחר שעשיתי זאת כמעט 32 שנים שהתחילו עם פטירתו של יהודה בן-דוד ז"ל. יהודה ז"ל היה זה שבעצם הכניס אותי לעבודת הארכיון, והפקיד בידי את רשם-הקול של הארכיון, תוך שביקש שאצא לראיין חברים עבור הארכיון, כמו עוד חברים שיעזרו לו לראיין חברים, כי הבין שהזמן דוחק.

זוכרת עד היום מה הביא אותי למחשבה על עניין ההספדים. זה קרה כאשר נפטר אחד מהדודים המיוחדים שהיו לי. איש נבון שלמד כדי להיות רב, אך לפתע נתפס לענין הציונות, עזב את לימודי הרבנות, הלך

חדש על המדף

הקצרים שלי ועל אחריותי

כנרת אחרת / משה גופן

כל מה שרציתם או תרצו לדעת על אגם הכנרת מאת אחד המומחים הגדולים לאגם הכנרת. הספר יצא לאור ב-2019.

אדמוות / בשמת פרח (הבת של שוש וראובן פרח)

ברומן מקראי-היסטורי רחב יריעה זה מבקשת המחברת להשמיע את קולן של הנשים האבודות מתוך תהום הנשייה. נשים עוצמתיות וחזקות הממזגות אכזריות וחמלה, אהבה ומוות.

משחק השקרים / אוגוסט תומס

רומן ריגול מהיר ויחיד במינו, שמערב את כל השחקנים הבוחשים בקלחת האזורית: ממשלת טורקיה ההולכת ומקצינה, הסי. איי. אי, אירגוני הטרור ועוד... מהביקורות: "מהמס... רומן שמעביר את המסורת של ג'ון לה-קרה וקן פולט למאה ה-21"

זה הולך לכאוב: יומניו הסודיים של רופא מתמחה / אדם קיי

ספר מצחיק עד דמעות וקורע לב לסירוגין, ומאפשר לקוראים הצצה חד פעמית לנעשה בבתי החולים מבעד לעיניו של רופא מתמחה.

מהביקורות: "נדירים הספרים שגורמים לך לבכות ולצחוק בעת ובעונה אחת, וזה אחד הספרים האלה".

כתב חזית: בקו האש של העימותים הגדולים / רון בן ישי

רון בן ישי סקר מהשטח כמעט את כל המלחמות והעימותים ששיסעו את העולם בחמישים השנים האחרונות.

מהספריה באהבה
שבת שלום !

*כמה יפה הפל בחוץ שלל צבעים, הכלניות בשביל הכניסה לקיבוץ, הגינות פורחות, כליל החורש מהמם בפריחתו, הדשאים ירוקים ירוק עז... **ודובי שושני** ששומר לנו על כל זה, בחירוף נפש. נכון, לא תמיד קל לנו אתו, יחד עם זה גם לו לא קל אתנו. העיקר שתהיה לנו – **דובי!**

ולעובדי הנוי תודה לכם על העבודה, ההשקעה והמסירות.

וכתוספת - הספסלים והפסלים של **אברמיק חזן**. גם אתו לא תמיד קל וגם לו לא תמיד קל אתנו אך הכל שווה, אתה, **אברמיק**, אוֹצֵר בביתנו.

*אין לי אלא לשבח את הנחישות שבה ממלאים את קיבוצינו היפה ב**לְנִטְנָה**, שלאט לאט הולכת ומכסה את כל מי שמעז לצמוח בקרבתה. נכון עכשיו היא עדיין ירוקה ופורחת, עובדת עלינו, עוד מעט, בקיץ היא קצת תִשָּׁחֵם, תתייבש – ואז היא תמלא את תפקידה המרכזי: איסוף אשפה בין ענפיה הצחיתים, ותסתיר כל פרח וצמח שעדיין ירוקים ופורחים בקיץ המלבב שלנו. (ראה גינת הלנטנה ע"י הכניסה הדרומית לחדר אוכל, וליד בית המתפרות ועוד...).

*בדאגה רבה, בהתמדה והרבה רצון טוב, כמעט בכל צומת מדרכות בקיבוצינו, נשתלו ונִשְׁתָּלִים שיחים שמסתירים את הבאים מהכיוונים השונים.

ועם הרבה אהבה ותחושת שליחות, איפה שעדיין אפשר לראות את הבאים או הבאות, יִשְׁתָּלוּ שיחים, נכון יפים, שיצמחו, יגביהו ויִסְתָּרוּ...

*ובחוץ – החיטה צומחת במלוא הדרה, קיבלה הרבה מים, הבנות נותנות את פריין, השום מדהים ביופיו. הלולים בוהקים, הכל ירוק, בקיצור זה זמן אידיאלי לצעדות.

בריאות, חיבוקים ונשיקות נגד הקורונה –
שבת שלום, ברוריה שרון

מי ומה באשדות

מפעל העגלידע הפורימי, שנוסד לפני כמעט שלושה עשורים והפך לתחרות של ממש, הוא ככל הנראה ייחודי לעמק הירדן, ואפשר היה בשקט לרשום עליו פטנט. עד כדי כך נשמרים הדברים בסוד, **ששחף שיפר**, מדריך חברת הנעורים, שמר את זהות המייצג (הסכים לומר שמדובר בסיפור תנ"כי ולא מעבר לכך) מפני התקשורת המקומית עד הימים האחרונים, שמא יודלף למתחרים. בסופו של דבר, התוצאה מרשימה (העגלה עומדת ליד חדר האוכל) וגם אם לא זכינו השנה בבכורה, נזכה בה בודאי בשנה הבאה. אגב, מהדורת החדשות של 12 בקול ישראל, דיווחה לראשונה בתולדותיה, על קיומה של העגלידא וגם בכך נקבע תקדים.

בחירות מספר 3 בקלפי אשדות איחוד התקיימו לפני קצת יותר משבוע, ולא נרשמה בהם הפתעה מיוחדת. מספר המצביעים עמד על 471 מתוך 658-71.5 אחוז. התפלגות הקולות באחוזים היתה כדלקמן: כחול לבן 62%, אמת 18.2%, מחל 11.6%, כל השאר 8%.

המשך בעמוד הבא

בועז וייס ובנו יוגב שבו ממדריד לפני כשבוע, שם במסגרת טיול בר המצוה של הבן, צפו בשני משחקי כדורגל: מנצ'סטר סיטי נגד ריאל מדריד במסגרת גביע אירופה לאלופות ויהקלאסיקו הספרדי-ברצלונה נגד ריאל. כאשר שבו לארץ, לא ידעו שספרד נכנסה בינתיים למפת הקורונה, וכשהתברר הדבר, פנה בועז ביוזמתו לאתר של משרד הבריאות והצטווה להכנס יחד עם בנו להסגר בית, שאותו הוא מקיים ככתבו וכלשונו בימים אלה. כביסה עשיתי ביום ששבנו ארצה, אומר בועז, אוכל לא חסר, ואם אני צריך משהו, יש אנשים טובים שתמיד מוכנים לעזור. ההסגר בן 14 הימים אמור להסתיים ביום שלישי הקרוב, והדבר הראשון שמתכנן וייס לעשות בסיומו, הוא לשתות קפה הפוך אצל 'ניקה'.

כישורי חיים וחברת לוג בע"מ, כרתו ברית אחים. כולם בשביל אחד ואחד בשביל כולם, ואין כמו מסיבת פורים נטולת מחיצות ומרובת מסיכות, כדי להעצים את היחד הזה ולת לו ביטוי מוחצן. הקרדיט מסור לצוות כישורי חיים: שלומית ובנצי בן נאים, למתנדבים המסורים, שאול אלטר, תרצה, ברוריה ורבים נוספים, וכמובן לאנשי 'לוגי המסורים בראשות מנהלת משי"א הדס יפה שהכתיפו על עצמם את חיבור הקהילה וכישורי חיים, בכל ימות השנה.

מי ומה - סוף

ייצור מוזר ולא מזיק – נקרא בר-יום ומבשר את סוף החורף...

ברכות חמות לאורי קרב
במלאות לו 80 שנה! הרבה
בריאות ואושר.

בת שלום!

עלון 1543
עריכה ומי ומה – אבנר רון
שער – ברכה פונדק
עימוד – אירית גל
צילום עלון – אתי רון

סוף סוף חניה גם לנכים

שנת הגשמים הברוכה, שהולכת את אט אט ומסתיימת, מראה את הקשר שבין כמות הממטרים וזמינותם, לבין גובה החיטה. הצבע הירוק של השדה הוא לא רק תוצאה של הגשמים, אלא גם של עבודת הכנה מדודקדת, שכוללת דישון הקרקע בזבל פרות ומניעת עשבייה. קציר החיטה לתחמיץ צפוי בקרוב.

וגם שפע עכוב היה לנו השנה ובמחירים יפים מאד. מי שראוי לקרדיט בעניין הזה, הוא בראש וראשונה מיכאל לוי, שכנגד רוב הסיכויים הצליח להפוך אותו לגידול שורה ממוכן שהולך ומשתכלל עם הזמן.